

P. C.

Posiedzenie Komitetu Historii Nauki PAN

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 5/2, 295-296

1960

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

**Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.**

POSIEDZENIE KOMITETU HISTORII NAUKI PAN

W dniu 15 października 1959 r. odbyło się posiedzenie Komitetu Historii Nauki PAN, na którym przedyskutowano przygotowany w Zakładzie Historii Nauki i Techniki wstępny projekt planu perspektywicznego oraz planu pięcioletniego badań z zakresu historii nauki i techniki. Projekt, zgodnie z ogólnymi wytycznymi Akademii, obejmował całość rozwoju tej dyscypliny w Polsce i został opracowany w oparciu o wyniki ankiety rozesłanej do wszystkich zainteresowanych instytucji naukowych.

W trakcie dyskusji podkreślono istotne znaczenie dla dalszego rozwoju historii nauki i techniki pewnych zamierzeń organizacyjnych, wśród których na czoło wysuwa się postulat przekształcenia Zakładu Historii Nauki i Techniki w Instytut z prawem nadawania stopni naukowych, jak również sprawę powołania katedr historii nauki bądź techniki na uniwersytetach i politechnikach oraz katedr historii medycyny w akademiach medycznych. Zagadnienia te wiążą się z jednej strony ze sprawą kształcenia i rozwoju kadr naukowych, która w zakresie naszej dyscypliny nie znalazła, jak dotąd, właściwego rozwiązania, z drugiej zaś z wzrastającym znaczeniem, jakie w dzisiejszym układzie dyscyplin naukowych odgrywają zagadnienia związane z historią poszczególnych nauk zarówno w aspekcie dydaktycznym, jak też i badawczym.

W związku ze sprawami organizacyjnymi wysunięto również potrzebę powołania pewnych placówek o charakterze dokumentacyjnym lub archiwalnym (dotyczy to w szczególności historii nauk rolniczych i biologicznych); zwrócono uwagę na ważność i konieczność systematycznego rozwijania prac dokumentacyjnych prowadzonych w Archiwum PAN nad dokumentacją okresu 1750—1945 oraz na potrzebę powołania stałych stacji naukowych PAN w Związku Radzieckim i zbadania archiwów Wiednia i Berlina. Archiwa krajów zaborczych zawierają bowiem ogromne ilości materiałów dotyczących Polski z okresu zbiorów, a ich zbadanie wymaga długoletniego i systematycznego wysiłku.

Na czoło dyskusji nad zagadnieniami merytorycznymi wysunął się problem ogólnej pozycji nauk humanistycznych w stosunku do innych nauk, ich znaczenia i roli w kształtowaniu współczesnej kultury. Rola historii nauki wzrasta w miarę rozwoju nauk ścisłych i technicznych, gdyż jest ona podstawową dyscypliną tłumaczącą prawidłowości ich rozwoju. Badania z tego zakresu nie mogą się ograniczyć do dziejów nauki polskiej, gdyż jesteśmy częścią nauki światowej, stąd płyną zarówno prawa jak i obowiązki. W tym świetle szczególnej wagi nabierają nie tylko problemy badawcze, lecz również poruszona już sprawa szkolenia kadr naukowych. Należy tu podkreślić trudności i zawilgość problematyki szkolenia młodych kadr, wynikające z faktu,

że przygotowanie z zakresu historii nauki czy techniki objąć powinno zarówno specjalizację w danej dyscyplinie lub grupie dyscyplin, jak i wdrożenie w metody pracy historycznej, to wiąże się zaś ściśle z palącą potrzebą poprawy i zmiany warunków moralnych i materialnych pracy młodych pracowników nauki.

W dalszym ciągu dyskusji wniesiono sugestie i poprawki do planów tematycznych poszczególnych dyscyplin. Jednocześnie jednak zwrócono uwagę, że plany długofalowe nie mogą być zbyt szczegółowe i powinny raczej określać zasadnicze kierunki badawcze i rozwojowe, aniżeli konkretne tematy. W miarę postępu prac i upływu czasu wyłaniają się bowiem coraz to nowe potrzeby i zmienne sytuacje, a uzyskane wyniki decydują nieraz o kierunku dalszych poszukiwań. Stąd też plan długofalowy zawierać może jedynie zasadnicze kierunki badań, lecz nie wyczerpuje ich problematyki.

P. C.

PRZEDSTAWICIELE HISTORII NAUKI I TECHNIKI W KOMITECIE NAUK HISTORYCZNYCH PAN

W listopadzie 1959 r. Sekretariat Wydziału Nauk Społecznych PAN powołał w skład utworzonego w maju tego roku Komitetu Nauk Historycznych czterech przedstawicieli historii nauki i techniki: prof. B. Suchodolskiego, prof. B. Skarżyńskiego, prof. E. Olszewskiego i doc. J. Michalskiego.

Fakt ten jest niewątpliwie wyrazem tendencji do ściślejszego powiązania problematyki historii nauki i techniki z ogólną problematyką historyczną.

Jednakże projekt planu perspektywicznego nauk historycznych, dyskutowany na posiedzeniu Komitetu w dn. 15 stycznia br. nie dał właściwego wyrazu tej tendencji, na co zwrócono uwagę w dyskusji.

E. O.

70-LECIE URODZIN PROF. WITOLDA WIERZBICKIEGO

W dniu 21 stycznia w Sali Kolumnowej Pałacu Staszica w Warszawie odbyło się uroczyste posiedzenie naukowe dla uczczenia 70 rocznicy urodzin zasłużonego uczonego i pedagoga prof. dra inż. Witolda Wierzbickiego, który obok innych stanowisk naukowych zajmuje również stanowisko członka Komitetu Historii Nauki PAN.

Profesor Witold Wierzbicki urodził się w r. 1890 w Warszawie, wyższe studia techniczne ukończył w Petersburgu. Jako inżynier komunikacji pracuje najpierw w Rosji, po zakończeniu zaś pierwszej wojny światowej — w Polsce.

W r. 1925 uzyskuje stopień doktora nauk technicznych na Politechnice Warszawskiej, a w r. 1929 obejmuje katedrę Inżynierii Leśnej i Geodezji na Wydziale Leśnym SGGW. W r. 1932 zostaje członkiem Akademii Nauk Technicznych, a w r. 1936 otrzymuje katedrę Statyki Budowli na Wydziale Inży-